

за предметною спеціальністю та вказаними освітніми програмами часто змінюється. Кількість здобувачів освіти визначається не лише їх професійними намірами й якістю підготовки, вона залежить і від ситуації в державі, особливостей воєнного стану і чинних нормативних документів, що регламентують вступну кампанію. Поряд із цим, необхідно підкреслити важливість оновленої предметної спеціальності 014.10 Середня освіта (Технології), оскільки вона слугує своєрідним містком між закладами загальної середньої і професійної (професійно-технічної) освіти. Адже вчитель технологій значною мірою впливає на вибір учнями робітничих професій. А відновлення руйнувань чи ушкоджень у різних регіонах України вимагає значної кількості фахівців робітничих професій.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізації предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізації спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення: наказ МОН України від 04.03.2024 № 260. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-pereliku-predmetnih-specialnostej-specialnosti-014-serednya-osvita-za-predmetnimi-specialnostyami-specializacij-predmetnoyi-specialnosti-01402-serednya-osvita-mova-ta-zarubizhna-literatura> (дата звернення: 15.04.2024).

Уруський А. В.

викладач кафедри сфери обслуговування технологій та охорони праці,
кандидат педагогічних наук,
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
a_uruskij@i.ua

АСПЕКТИ ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Сучасний розвиток суспільства характеризується поступовим зростанням рівня механізації та комплексної автоматизації виробничих процесів у різних галузях промисловості. Це вимагає від працівників не лише систематичного самовдосконалення професійної діяльності, але й творчого підходу до вирішення виробничих завдань, активної участі в раціоналізаторській та винахідницькій діяльності. Саме тому є актуальним забезпечити розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців. У подальшому, це стане запорукою розвитку не лише людини як фахівця, але й суспільства загалом. Творче ставлення працівників до своєї діяльності, як правило, є результатом та певним досвідом, що вироблена в особистості, протягом її життєдіяльності. Одним із способів формування в особистості творчого підходу до тих чи інших видів діяльності є її залучення до таких видів діяльності та технічної творчості зокрема. Найбільш прийнятним для цього, на нашу думку, є шкільний вік.

Для навчання учнів Нової української школи (НУШ) Міністерством освіти і науки України передбачено 4-и модельні програми з технологічної освітньої галузі для 5–6-х класів і 4-и модельні програми для 7–9 класів [1].

Відповідно до аналізу модельних програм технологічної освітньої галузі можна констатувати, що:

- в основі кожної з модельних програм передбачена проєктно-технологічна діяльність учня;
- не у кожній з модельних програм передбачені можливості з реалізації проєктів (виготовлення виробів) з технічної творчості;
- практично у кожній з модельних програм не наведено приклади проєктів (виробів), які є доцільним при оволодінні учнями того або ж іншого модуля (блоку).

До переваг таких програм можна віднести той факт, що відсутність пропонуваніх виробів (проєктів) практично не обмежує як вчителя так й учня у виборі проєкту (виробу) у межах відповідного модуля (блоку). Додатковою перевагою, є можливість учителям

націлювати учнів на виконання таких проєктів (виробів), які можна було б реалізувати в умовах наявної матеріально-технічної бази шкільних майстерень.

Проте, відсутність чіткого переліку виробів у модельних програмах, на нашу думку, зобов'язує вчителя самостійно підбирати перелік потенційних проєктів (об'єктів праці) і пропонувати їх учням на самостійний вибір. Відповідно, майбутні учителі технологій повинні мати досвід у виготовленні виробів різної складності з різних конструкційних матеріалів.

Подані модельні програми з технологічної освітньої галузі обумовлюють необхідність забезпечити таку підготовку майбутніх учителів технологій, яка б дозволила їм у подальшому виготовляти вироби (виконувати проєкти) різної складності з різних конструкційних матеріалів. Окрім того, на нашу думку, вона повинна передбачати і виконання виробів (проєктів) з мінімальною кількістю технологічних операцій. Саме така підготовка, майбутніх учителів технологій забезпечується у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (ТНПУ). Розглянемо детальніше особливості практичної підготовки майбутніх учителів технологій з технічної творчості для роботи в НУШ у ТНПУ.

Практична складова з технічної творчості передбачає виконання різноманітних технічних пристроїв і моделей. Так, студенти виготовляють моделі наземного транспорту, моделі суден і кораблів, авіаційні апарати тощо. Особливість такої практичної підготовки полягає в тому, що студентів націлюють на проєктування більшості моделей простими за конструкцією з доступних конструкційних матеріалів. Основна вимога – завершеність проєкту (виготовлення моделей). І лише при виконанні залікового виробу студенти виконують більш складну, за своєю конструкцією, модель або технічний пристрій.

Акцентування уваги на виготовленні моделей різної складності, на нашу думку, обумовлений тим, що це дозволить майбутнім учителям технологій як націлювати так і допомагати учням у реалізації їхніх проєктів (виробів). Адже не кожен учень зможе або виявить бажання здійснювати виготовлення типових або ж складних моделей.

Виготовлення типових моделей, як правило, досить детально описується у різноманітних методичних рекомендаціях і навчальних посібниках. Водночас, на нашу думку, важливо формувати у студентів вміння виготовляти прості моделі з нетипових матеріалів. Серед таких нетипових матеріалів, на нашу думку, можуть бути дерев'яні палички для суші та шашлику. Їх можна використовувати для виготовлення окремих моделей плотів. До переваг використання таких матеріалів для виготовлення моделей плотів можна віднести:

- відсутня необхідність здійснювати виготовлення деталей. Зокрема, вчитель не буде здійснювати підготовку заготовин з використанням різноманітних устаткувань та пристосувань. Відповідно не витрачається зайвий час та зусилля на підготовку заготовин для учнів;

- доступна вартість заготовин (деталей) для придбання. Вартість упаковки паличок для суші або ж паличок для шашлику є значно дешевшою ніж придбати заготовки і виготовити з них деталі. Упаковки паличок для суші може бути достатньою для виготовлення від 5 до 10 моделей плотів;

- менша кількість технологічних операцій, які є необхідними для виготовлення моделі плота;

- менша тривалість часу на виготовлення моделі (виробу).

Можемо констатувати, що відсутність чіткого переліку проєктів (об'єктів праці) у модельних програмах зобов'язує вчителя бути готовим до проведення занять з технологій в умовах НУШ, зокрема мати досвід у виготовленні виробів (виконання проєктів) різної складності з різних конструкційних матеріалів, а також з мінімальною кількістю технологічних операцій.

Список використаних джерел:

1. Модельні навчальні програми для 5–9 класів Нової української школи (запроваджуються поетапно з 2022 року). URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku> (Дата звернення: 15.04.2024)